

559. Városföld határa

(Bács-Kiskun megye) Ő, B, V, Sza, A, Á, Kö

A Nabucco gázvezeték Csongrád és Bács-Kiskun megyét érintő nyomvonalszakaszára készítenő örökségvédelmi hatástanulmányhoz kapcsolódó terepbejárásokat 2009. december 7. és 2010. május 25. között végeztük. A tervezett beruházás a két megye területén áthaladva összesen 23 település közigazgatási területén valósul majd meg. A tervezett 177 km hosszú nyomvonal mindkét oldalát 100-100 m szélességben vizsgáltuk. A terepi felderítés időpontjában a külterületi szakasz meghatározó részét (kb. 21%-át) már sűrű vetés borította, nagyjából hasonló arányban (kb. 19%) fordult elő erdő, rét, legelő, ill. gazzal fedett terület, melyeken nem lehetett terepi kutatást végezni. Összességében a külterületi szakasznak mindössze 60%-a bizonyult terepbejárásra alkalmasnak.

A Városföld külterületén végzett munka során két ismert lelőhelyet érintettünk: *Félegyházi határra-dűlő, Öntözött terület* (KÖH 72801); *HT-117, Kompresszor-állomás* (72681). További 7 új lelőhelyet is találtunk: *Vetró-tanya* (74509); *Kenderföld, Kovács-tanya* (74511); *Vasútvonaltól K-re* (74513); *Szegedi-dűlő I., II. és III.* (74515, 74517, 74519); *Kecskeméti határszél* (74521). A terepbejárás során őskori, bronzkori, vaskori, szarmata, avar(?), Árpád-kori és középkori leletek, felszíni telepnyomok kerültek elő. Egy esetben figyeltünk meg ismeretlen korú halmot is, egy másik lelőhely esetében pedig ismeretlen korú temetőt lokalizáltunk.

Munkatársak: Sóskuti Kornél régész; Weisz Attila geodéta; Császi Dávid geodéziai asszisztens; Alács Attila, Bognár Margit, Takács Gábor, Rózsa Gábor, Kovács Sándor technikusok.

PARDITKA GYÖRGYI

560. Verpelét, Debrői úton aluli dűlő (KÖH 76725)

(Heves megye) Kö, Kú

2010 májusában terepbejárásokat végeztünk tervezett települési szilárdhulladék lerakók rekultivációját megelőzően. A lerakók területét természetesen minden esetben kommunális hulladék fedte. Több esetben a telepek környezete is tartósan elfedett (erdő, beépítettség) volt, viszont a legtöbb szeméttelp környezetében el lehetett végezni az értékfelmérést.

Verpelét területén egy új lelőhelyet lokalizáltunk kora középkori-újkori felszíni leletanyaggal.

REMÉNYI LÁSZLÓ

561. Veszprém-Kádárta, Geleméri-dűlő (MRT 2. k. 24/14-19 lh., KÖH 9780)

(Veszprém megye) B

A részletes tanulmányt lásd a kötet 19. oldalán!

SZVATH MÁRTON – ILON GÁBOR

562. Veszprém, Lencse-völgy (KÖH 73641)

(Veszprém megye) Ró, Kö

A 8. sz. út korszerűsítése miatt szükségessé vált terepbejárást 2010. május 6-7-én végeztem, a 44+797-57+100 km-szelvények között. A nyomvonal csupán kis szakaszai voltak felszíni módszerekkel kutathatók, kisebb részt erdővel és gyepvel, nagyobb részt magas, sűrű, járhatatlan gabonával elfedett melléke nem volt alkalmas terepi kutatásra. Az öt már ismert és nyilvántartott régészeti lelőhely azonosítása sem hozott eredményt: fedettségük miatt leletanyagot nem találtam rajtuk, kiterjedésüket nem sikerült pontosítani.

Egy új lelőhelyet azonban azonosítottam: maroknyi római kori és középkori töredéket gyűjtöttem közvetlenül a 8. sz. út D-i oldalán.

FEKETE CSANÁD

563. Veszprém, Margit tér (MRT 2. k. 51/4a lh., KÖH 9651)

(Veszprém megye) Kk

A „*Kolostorok és kertek a veszprémi vár tövében*” project keretében, a műemléki állagmegóvó és helyreállítási munkákhoz kapcsolódóan került sor a rom kisebb régészeti kutatására 2010. május 10. és június 10. között, melynek célja az volt, hogy adatokat szolgáltatson a műemléki helyreállításhoz.

A kolostorépület ÉNy-i helyisége D-i falának nagymérvű kiszakadása egyértelműen pusztulásnak, romlásnak bizonyult. Ennek a D-i falnak a Ny-i szakasza középtájon derékszögben D-felé fordul és befut a romterülettől D-re lévő épületet É-ről határoló tereplépcső oldalába. Ez középkori fal lehet. A D-i fal K-i szakaszát, továbbá a Ny-i szakasz felső részét később, feltehetően az újkorban (18. század?) építették hozzá a korábbi falhoz. A fal K-i szakaszában megtaláltuk az egykori ajtónyílás részben nagyobb faragott kövekből kialakított ívét és a befalazott bejáratot (feltehetően egy 18. századi pincebejáratot), amelyet a felette lévő magas és igen rossz állapotban lévő, omlásveszélyes falazat miatt nem kutattunk tovább, nem bontottunk ki teljesen.

A templom késő gótikus szentélyének támpillérei napjainkra már erősen leromlottak, külső falsíkjaik kifagytak, leszakadtak, elpusztultak. Itt a kutatás arra irányult, hogy a támpilléreket körbeásva meghatározzuk azoknak eredeti kiterjedését. A támpilléreket É-ről D felé haladva számoztuk.

Az 1. támpillért kiugró alapozással készítették. Alapozása a felszíntől 2-2,20 m-en ért véget. Ebben a mélységben már felfakadt a talajvíz. A pillérhez tovább ÉÉK felé folytatólagosan csatlakozik az egykori, részben már az úttest alá futó É-i mellékkápolna K-i oldalfala.

A támpillér Ny-i oldalán előkerült, csekély mélységben alapozott kisebb falcsont talán az oldalkápolna oltáralapozása lehetett. Kötőanyaga szinte azonos a támpillérelével.